

**БЕКІТЕМІН»
Шымкент қаласының ДСБ
ШЖҚ «ЖМЖКС» МҚК-ның
бас дәрігері**

Г.М. Құрманбекова.

2023ж.

**ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫНЫҢ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ШЖҚ
«Жедел медициналық жәрдем көрсету станциясы» МҚК-ның МУДДЕЛЕР
ҚАҚТЫҒЫСЫН РЕТТЕУ ЖӨНІНДЕГІ САЯСАТЫ мен ЕРЕЖЕСІ**

ШЫМКЕНТ 2023 ж

МАЗМҰНЫ

- 1-тарау. Қолданылу аясы _____
- 2-тарау. Жалпы ережелер _____
- 3-тарау. Мұдделер қақтығысын басқарудың негізгі қағидаттары _____
- 4-тарау. Жұмыскерлердің міндеттері _____
- 5-тарау. Мұдделер қақтығысын реттеу тәсілдері _____
- 6-тарау. Мұдделер қақтығысының туындауы (болуы) туралы мәліметтерді қабылдауға және осы мәліметтерді қарауға жауапты тұлғалар _____
- 7-тарау. Еңбек шарты негізінде жекелеген лауазымдарды алмастыратын жұмыскерлердің лауазымдық міндеттерді атқаруы кезінде мұдделер қақтығысына әкелетін немесе әкелуі мүмкін жеке мұдделіліктің туындау жағдайы туралы жұмыс берушіні хабардар ету тәртібі _____
- 8-тарау. Жұмыскерлердің мұдделер қақтығысы туралы ережені сактамағаны үшін жауаптылығы _____
- 9-тарау. Қорытынды ережелер _____

1-тaraу. Қолданылу аясы

Шымкент қаласының деңсаулық сактау баскармасының ШЖК «Жедел медициналық жәрдем көрсету станциясы» МҚҚ (бұдан әрі - Кәсіпорын) мүдделер кактығысы туралы саясаты (бұдан әрі - сасыт) Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 наурыздағы №410-В ҚРЗ «Сыбайлас жемқорлыққа карсы іс-қимыл туралы» Заңына, Квазимемлекеттік сектор субъектілеріндегі сыбайлас жемқорлыққа карсы комплаенс-қызмет туралы үлгілік ережені бекіту туралы Қазақстан Республикасы Сыбайлас жемқорлыққа карсы Іс-қимыл агенттігі. (*Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет*) Төрағасының 2023 жылғы 31 наурыздағы №112 бүйрүғына сәйкес әзірленді.

Осы Ереженің күші Кәсіпорынның барлық жұмыскерлеріне, олардың атқаратын лауазымы мен атқаратын қызметтерінің деңгейіне қарамастан қолданылады.

Осы Ережеде келтірілген талаптар ең қажетті бастапқылары болып табылады және олар нақты бір жағдайда толық және/немесе шектеулі талаптар ретінде қарастырылмауы тиіс.

2-тaraу. Жалпы ережелер

Осы Ереже Кәсіпорынның ішкі актісі болып табылады. Осы Ереженің негізгі максаты Кәсіпорын жұмыскерлерінің еңбек міндеттерін орындау барысында туындастын мүдделер кактығысын анықтау және реттеу тәртібін белгілеу болып табылады; негізгі міндеті - жұмыскерлердің жеке басы мүдделерінің, жеке мүдделілігінің олардың орындастын еңбек функцияларына, қабылдайтын іскерлік шешімдеріне ықпалын шектеу.

Мүдделер кактығысы жұмыскердің жеке мүдделері олардың өз еңбек міндеттерін орындаамауына және (*немесе*) тиісінше орындаамауына әкелуі мүмкін және (*немесе*) осындай жеке мүдделілік пен Кәсіпорынның заңды мүдделері арасында қайшылықтың туындауына әкелетін немесе әкелуі мүмкін жұмыскердің жеке мүдделері арасындағы қайшылық немесе Кәсіпорынның заңды мүдделеріне және (*немесе*) іскерлік беделіне зиян келтіруі ықтимал қайшылықтың туындау қаупі деп түсінеміз.

Жеке мүдделілік дегеніміз-кәсіпорынның құқықтары мен заңды мүдделерін қамтамасыз етуге әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін материалдық немесе баска қызығушылық.

Осы Ереженің күші Кәсіпорынның барлық жұмыскерлеріне, олардың атқаратын лауазымы мен атқаратын қызметтерінің деңгейіне қарамастан қолданылады.

3-тaraу. Мүдделер кактығысын басқарудың негізгі қағидаттары

3.1. Кәсіпорындағы мүдделер кактығысын басқару жөніндегі жұмыстың негізіне келесі қағидаттар алынған:

- туындаған немесе ықтимал мүдделер кактығысы туралы мәліметтерді ашудың міндеттілігі;
- әрбір мүдделер кактығысы анықталған сайын Кәсіпорын беделіне нұксан келтіретін тәуекелдерін жеке карап, баға беру және реттеу;
- мүдделер кактығысы және оны реттеу процесі туралы мәліметтерді ашу процесінің және оны реттеу процесінің құпиялышы;
- мүдделер кактығысын реттеу кезінде Кәсіпорын мен жұмыскер мүдделерінің тенгерімін сактау;

- жұмыскер уақтылы ашқан және Кәсіпорын реттеген (алдын алған) мұдделер қақтығысы туралы хабарлауына байланысты жұмыскерді қудалаудан корғау.

4-тарау. Жұмыскерлердің міндеттері

4.1. Осы Ережеде мұдделер қақтығысын ашуға және реттеуге байланысты жұмыскерлердің келесі міндеттері бекітілген:

- іскерлік мәселелер бойынша шешімдер қабылдау және өзінің еңбек міндеттерін орындау кезінде - өзінің жеке мұдделерін, өз туыстарының және өзімен тікелей мұдделік байланыстағы өзге де адамдардын мұдделерін ескермей, үйымның мұдделерін басшылықка алу;
- мұдделер қақтығысына әкелуі мүмкін жағдайлар мен мән-жағдайлардан (мүмкіндігінше) аулақ болу;
- туындаған немесе ықтимал мұдделер қақтығысын ашу;
- туындаған мұдделер қақтығысын реттеуге жәрдемдесу.

Осы Ережеде туыстарға жұмыскердің жұбайы (зайыбы), ата-аналары (ата-анасы), балалары, асырап алушылары, асырап алған балалары, ата-анасы бір және ата-анасы бөлек аға-інілері мен әпке-сінлі, карындастары, аталары, әжелері, немерелері жатқызылады.

5-тарау. Мұдделер қақтығысын реттеу тәсілдері

5.1. Кәсіпорында мұдделер қақтығысын ашудың келесі түрлері белгіленген:

- жұмыска қабылдау кезінде мұдделер қақтығысы туралы мәліметтерді ашу;
- жаңа лауазымға ауысу кезінде мұдделер қақтығысы туралы мәліметтерді ашу;
- мұдделер қақтығысы ахуалының туындау шамасына қарай мәліметтерді бір жолғы ашу;

Кәсіпорынға ұсынылған ақпаратты қарау және мұдделер қақтығысын реттеу құпия болып табылады. Кәсіпорын үшін туындастын тәуекелдердің ауырлығын бағалау және мұдделер қақтығысын шешудің ең қолайлы түрін таңдау максатында осыған уәкілетті лауазымды адам келіп түсken ақпаратты мұқият тексереді.

Кәсіпорын жұмыскер ұсынған мәліметтердегі жағдай мұдделер қақтығысы болып табылмайды және сондыктan реттеудің арнайы тәсілдері қажет емес деген қорытындыға келуі мүмкін.

Кәсіпорын сонымен бірге мұдделер қақтығысы орын алды деген қорытындыға келіп, оны шешудің әртүрлі тәсілдерін колдана алады, соның ішінде:

- жұмыскердің жеке мұдделеріне әсер етуі мүмкін нақты ақпаратқа қол жеткізуі шектеу;
- жұмыскердің мұдделер қақтығысы әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін мәселелер бойынша шешімдерді талқылауға және қабылдау процесіне қатысадан өз еркімен бас тартуы немесе оны шеттету {тұрақты немесе уақытша};
- жұмыскердің лауазымдық міндеттерін кайта қарау және өзгерту;
- егер жұмыскердің жеке мұдделері оның лауазымдық міндеттеріне қайшы келсе, оны лауазымынан уақытша шеттету;
- жұмыскерді мұдделер қақтығысына байланысты емес лауазымдық міндеттерді орындаудың көздейтін лауазымға ауыстыру;

- жұмыскердің мүдделер қақтығысы туындауының негізі болып табылатын өзіне тиесілі мүлікті сенімгерлік басқаруға беруі;
- жұмыскердің үйым мүдделеріне қайшылық туғызатын өзінің жеке мүддесінен бас тартуы;
- жұмыскердің бастамасы бойынша жұмыскердің жұмыстан шығуы;
- тәртіптік теріс қылыш жасағаны үшін, яғни жұмыскердің өз кінәсінен өзіне жүктелген еңбек міндеттерін орындағаны немесе тиісінше орындағаны үшін жұмыскерді жұмыс берушінің бастамасы бойынша жұмыстан шығару.

Мүдделер қақтығысын шешу тәсілдерінің келтірілген тізбесі толық болып табылмайды. Әрбір нақты жағдайда оны реттеудің өзге де тәсілдері пайдаланылуы мүмкін. Мүдделер қақтығысын шешудің нақты тәсілін таңдау туралы шешім қабылдаған кезде нақты мүдделер қақтығысының жағдайлары ескеріледі және жеке қызығушылықты немесе оның жұмыскердің еңбек міндеттерін тиісінше, объективті және қалтқысыз орындауына әсерін болдырмауды қамтамасыз етеді.

Мүдделер қақтығысын шешкен кезде, барлық мән-жайларды ескере отырып, мүмкін болатын ең "жұмсақ" реттеу шарасын таңдау керек.

Негұрлым қатаң шараларды нақты қажеттілік туындаған кезде ғана немесе "жұмсақ" шаралар жеткіліксіз болған жағдайда ғана қолдану керек.

6-тарау. Мүдделер қақтығысының туындауы (болуы) туралы мәліметтерді қабылдауға және осы мәліметтерді қарауға жауапты тұлғалар

Мүдделер қақтығысына әкелетін немесе әкелуі мүмкін лауазымдық міндеттерді орындау кезінде жеке мүдделіліктің туындауы туралы мәліметтерді, оның ішінде туындаған (*болған*) мүдделер қақтығысы туралы хабарламаларды, өтініштер мен арыздарды (*бұдан әрі - хабарлама*) қабылдауға жауапты тұлға Кәсіпорынның комплаенс офицері болып табылады.

Мүдделі тұлғалар Кәсіпорынның комплаенс офицеріне мүдделер қақтығысына әкелетін немесе әкелуі мүмкін кез-келген жеке қызығушылық туралы дереу хабарлауы керек және ұсынбалар алғанға дейін объективті және адал шешім қабылдауға кедергі келтіретін кез-келген қарым-қатынастан немесе әрекеттерден аулақ болулары тиіс.

Кәсіпорынның комплаенс офицері алған ақпаратты Кәсіпорын персоналын іріктеу жөніндегі комиссияның (*бұдан әрі - Комиссия*) қарауына дереу ұсынады.

Комиссиялардың құрамы Комиссия қабылдайтын шешімдерге әсер етуі мүмкін мүдделер қақтығысының туындау мүмкіндігін болдырмайтындей етіп қалыптастырылады және Кәсіпорынның бас дәрігерінің бүйрығымен бекітіледі.

Комиссия отырысының күн тәртібіне енгізілген мәселені қарау кезінде мүдделер қақтығысына әкелуі мүмкін Комиссия мүшесінің тікелей немесе жанама жеке мүдделілігі туындаған кезде ол отырыс басталғанға дейін бұл туралы мәлімдеугө міндетті. Мұндай жағдайда Комиссияның тиісті мүшесі көрсетілген мәселені қарауға қатыспайды.

Комиссиялардың отырысы, әдетте, мүдделер қақтығысын реттеу туралы талаптарды сактау туралы мәселесі қаралатын жұмыскердің қатысуымен өткізіледі. Жұмыскер Комиссия отырысына өзі тікелей қатысуға ниетті екенін хабарламада көрсетеді.

Комиссия отырысы жұмыскер болмаса да, келесі жағдайларда өткізілуі мүмкін:

а) егер хабарламада жұмыскердің Комиссия отырысына өзі тікелей қатысу ниеті туралы нұсқаулар болмаса;

б) егер Комиссия отырысына өзі тікелей қатысуға ниет білдірген және оны өткізу уақыты мен орны туралы тиісті түрде хабарланған қызметкер Комиссия отырысына келмеген болса.

Комиссия отырысында жұмыскердің түсініктемелері тыңдалады, осы отырыска шығарылған мәселелердің мәні бойынша материалдар, сондай-ақ қосымша материалдар қаралады.

Туындаған (*орын алған*) мүдделер қақтығысы туралы ақпаратты тексеруді Комиссия бір ай мерзімде жүзеге асырады. Комиссия төрағасының шешімі бойынша тексеру мерзімі екі айға дейін ұзартылуы мүмкін.

Комиссия мушелері және оның отырысына қатысқан адамдар Комиссия жұмысы барысында өздеріне белгілі болған мәліметтерді жария етуге құқылы емес.

Хабарламаны қарау қорытындылары бойынша Комиссия келесі шешімдердің бірін қабылдайды;

а) жұмыскердің лауазымдық міндеттерін атқаруы кезінде мүдделер қақтығысы орын алмады деп тану;

б) жұмыскердің лауазымдық міндеттерін атқаруы кезінде жеке мүдделілігі мүдделер қақтығысына әкелетіні немесе әкелуі мүмкін деп тану. Бұл жағдайда Комиссия аталған адамға мүдделер қақтығысын реттеу немесе оның туындауына жол бермеу шараларын қабылдауды ұсынады;

в) жұмыскер мүдделер қақтығысын реттеу туралы талаптарды сақтамаған деп тану. Бұл жағдайда Комиссия Кәсіпорынның бас дәрігері көрсетілген адамды нақты жауапкершілікке тартуды ұсынады.

Комиссияның шешімі хаттамамен рәсімделеді.

Комиссияның шешімімен келіспеген оның мүшесі өзінің пікірін жазбаша нысанда баяндаға құқылы, оның пікірі Комиссия отырысының хаттамасына міндетті түрде коса тіркеледі және жұмыскерге таныстырылады.

Туындаған (*орын алған*) мүдделер қақтығысын шешу тәсілі туралы түпкілікті шешімді Кәсіпорынның бас дәрігері Комиссия отырысының хаттамасын алған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде қабылдайды.

7-тaraу. Еңбек шарты негізінде жекелеген лауазымдарды алмастыратын жұмыскерлердің лауазымдық міндеттерді атқаруы кезінде мүдделер қақтығысына әкелетін немесе әкелуі мүмкін жеке мүдделіліктің туындау жағдайы туралы жұмыс берушіні хабардар ету тәртібі

Мүдделер қақтығысының кез-келген туындау мүмкіндігіне жол бермеу және туындаған мүдделер қақтығысын реттеу шараларын қабылдау жұмыскердің міндеті болып табылады.

Жұмыскердің лауазымдық міндеттерін орындауды кезінде мүдделер қақтығысына әкелетін немесе әкелуі мүмкін жеке мүдделілігі туындаған жағдайда, ол бұл туралы өзіне белгілі болған күннен кейінгі бір жұмыс күнінен кешіктірмей, ал қызметкер қандай да бір себеппен жұмыс орнында болмаған жағдайда-бірінші мүмкіндік кезінде бұл туралы жұмыс берушіні хабардар етуге міндетті.

Мүдделер қақтығысына әкелетін немесе әкелуі мүмкін лауазымдық міндеттерді орындау кезінде жеке мүдделіліктің туындауы туралы хабарлама (*будан әрі - хабарлама*) еркін нысанда

жазбаша түрде немесе осы Ережеге сәйкес Кәсіпорынның бас дәрігіерінің атына Кәсіпорынның комплаенс офицеріне беріледі.

Хабарламаға лауазымдық міндеттерін атқаруы кезінде мұдделер қақтығысына әкелетін немесе әкелуі мүмкін жеке мұдделіліктің туындау фактісін растайтын косымша материалдар, сондай-ақ мұдделер қақтығысына жол бермеу немесе реттеу жөнінде кабылданған шараларды растайтын материалдар қоса берілуі мүмкін.

Егер хабарламаны жұмыскер жеке өзі ұсына алмайтын болса, ол факсимиль байланыс арналары арқылы немесе табыс етілгені туралы хабарламамен бірге пошта арқылы жіберіледі.

Хабарлама келіп түсken күні осы Ереже бойынша құрылған мұдделер қақтығысына әкелетін немесе әкелуі мүмкін лауазымдық міндеттерді орындауы кезінде жеке мұдделіліктің туындауы туралы хабарлауы тиіс.

Хабарлама тіркелгеннен соң үш жұмыс күнінен кешіктірмей Кәсіпорынның комплаенс офицері оның Комиссияға жіберілуін камтамасыз етеді.

8-тарау. Жұмыскерлердің мұдделер қақтығысы туралы саясаты мен ережесін сақтамағаны үшін жауаптылығы

Осы Ережені сақтамағаны үшін жұмыскер Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген тәртіппен тәртіптік жауапкершілікке, сондай-ақ жауапкершіліктің өзге де түрлеріне тартылуы мүмкін.

Мұдделер қақтығысының бір тарабы ретінде оған жол бермеу немесе оны реттеу шараларын кабылдамағаны үшін жұмыскер мен арадағы енбек шарты Қазақстан Республикасы Енбек кодексінің 52 және 143-1-баптарына сәйкес бұзылуы мүмкін.

9-тарау. Қорытынды ережелер

Ережені бас дәрігер бекіткен күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні өткеннен кейін қолданыска енгізіледі.

Ережеге енгізілетін өзгерістер, толықтырулар бас дәрігер бекіткен күннен бастап күшіне енеді.

Әзірлеген:

ЛАУАЗЫМЫ	Т.А.Ж.	Күні	Колы
Комплаенс офицер	Нарымбаев С.К.	02.10.2023	